

Tilnefningar dómnefndar til Blaðamannaverðlauna 2013 eru eftirfarandi:

Viðtal ársins 2013

Kristjana Guðbrandsdóttir, DV

Fyrir upplýsandi og vel skrifað viðtal við Gunnar Smára Egilsson þar sem hann gefur afar fróðlega innsýn inn í heim fjölmiðla og ákvarðanir sem þar eru teknar auk þess að kryfja sjálfan sig og reynslu sína til mergjar.

Orrí Páll Ormarsson, Morgunblaðinu

Fyrir einstakt viðtal við Eyþór Eyjólfsson um ólíka stöðu samkynhneigðra milli heimshluta, þróun tíðarandans og hjartaáfallið sem hann fékk þegar hann sá maka sinn, Junya Nakano, látinn.

Stígur Helgason, Fréttablaðinu

Fyrir áhrifaríkt viðtal við Maríu Rut Kristinsdóttur sem upplifði kynferðisofbeldi sem hún tókst á við með aðstoð menntamálaráðherra. Nú formaður Stúdentaráðs berst hún við ráðherrann á opinberum vígstöðvum.

Rannsóknarblaðamennska ársins 2013

Eva Bjarnadóttir, Fréttablaðið

Fyrir greinargóða og yfirgripsmikla umfjöllun um viðkvæm málefni sem sjaldan er fjallað um, sjálfræðissviptingu og nauðungarvistun geðsjúkra.

Jón Bjarki Magnússon og Jóhann Páll Jóhannsson, DV

Fyrir upplýsandi og athyglisverða umfjöllun um hælisleitendur og fyrir að fylgja því m.a. vel eftir hvort mögulega hafi verið brotið á réttindum einstaklinga í hópi þeirra.

Ægir Þór Eysteinnsson, Kjarninn

Fyrir markverða samantekt á rekstri, starfsháttum og lánveitingum Sparisjóðs Keflavíkur og sér í lagi fyrir úttekt á því hvernig stofnfjárbréf sjóðsins gengu kaupum og sölum árin fyrir fall hans.

Umfjöllun ársins 2013

Fréttastofa 365

Fyrir heildstæðan og ítarlegan frétttaflutning af skotárás í Hraunbæ þar sem stuðst var við fjölbreytt form fjölmiðla til að koma öllum hliðum sögunnar til skila.

Ritstjórn Kastljóss

Fyrir áhrifamikla umfjöllun um kynferðisbrot og afleiðingar þeirra með afhjúpun á brotum manns til áratuga. Í kjölfarið kom viðtal við tvo menn sem kærðu kynferðisbrot árið 2005 og ítarleg umfjöllun um útskúfun ungrar konu frá litlu samfélagi eftir að hún kærði mann fyrir nauðgun.

Ritstjórn RÚV

Fyrir umfangsmikla umfjöllun fyrir Alþingiskosningarnar 2013 þar sem tókst að koma sjónarmiðum allra 15 framboða á framfæri og gera baráttumál þeirra aðgengileg almenningi á þann hátt sem mikilvægt er í lýðræðisríki.

Blaðamannaverðlaun ársins vegna 2013

Bergljót Baldursdóttir Fréttastofu Ríkisútvarpsins

Fyrir víðtæka umfjöllun um ýmis vísindi og rannsóknir, ekki síst heilbrigðismál. Með sérhæfingu tekst henni að sýna erfiða stöðu í heilbrigðiskerfi landsmanna í fjárveitingum, húsnæði, tækjabúnaði, starfsmannamálum og vanda sjúklinga. Jafnframt hefur hún sýnt fram á góðan árangur heilbrigðisstarfsmanna við erfiðar aðstæður.

Helgi Seljan Kastljósi Ríkisútvarpsins

Fyrir margháttaða og ítarlega umfjöllun um fjármál, heilbrigðismál og lögreglu- og fangelsismál. Helgi hefur með víðfeðmri gagnaöflun beint kastljósinu að skattamálum stóriðjufyrirtækja, málefnum geðsjúkra, meðal annars fanga, og að kynferðisofbeldi.

Svavar Hávarðsson Fréttablaðinu

Fyrir yfirgripsmikil og vönduð skrif um ólík efni. Má þar nefna umfjöllun um vandamál tengd virkjun háhitasvæða sem fram hafa komið í Hellisheiðarvirkjun og rekstri hennar, síldardauða í Kolgrafafirði þar sem skoðaðar voru ýmsar hliðar á samspili manna og náttúru og um raforkusölu Íslands til Evrópulanda um sæstreng.

Vinningshafar og rökstuðningur dómnefndar:

Viðtal ársins

Viðtal Stígs Helgasonar sem birtist í Fréttablaðinu er áhrifaríkt og segir margbrotna sögu Maríu á sterkan og beinskeyttan hátt, þar sem hugarfari, togstreitu og tilfinningum Maríu er listilega lýst.

Stígur varpar ljósi á flókið tilfinningasamband fórnarlamb klynferðisofbeldis til gerandans og lýsir vangaveltum hennar um áhrif fortíðarinnar á lífsleið hennar vel – Eins og hvernig ofbeldið leiddi til þess að hún missti áhugann á lögfræði, sem hún vildi læra, þar sem trúin á réttarkerfið hvarf við sýknudóm fósturföðursins. Einnig heilabrota um hvort vantraust hennar á karlmönnum hafi verið ástæða þess að hún kaus að búa með konu.

Stígur sýndi viðmælanda sínum verðskuldaða virðingu án þess að draga neitt undan. Viðtalið er hnitmiðað, áhrifaríkt og varpaði ljósi á óvenjulegar aðstæður í baráttu stúdenta við yfirvöld. En fyrst og fremst vekur viðtalið von um að hægt sé að styrkjast við raunir líffisins.

Rannsóknarblaðamennska ársins

Í umfjöllun sinni um hælisleitendur á Íslandi varpa blaðamennirnir, **Jón Bjarki Magnússon** og **Jóhann Páll Jóhannsson**, ljósi á aðstæður fólks hér á landi sem fæstir láta sig varða.

Þeir leiða lesendur sína inn í skúmaskotin, gefa röddum hælisleitenda vægi, benda á neikvæð og niðurlægjandi viðhorf, sýna fram á brotalamir í kerfinu og síðast en ekki síst fylgja mörgum þráðum vel eftir.

Með umfjölluninni í heild er vakin verðskulduð athygli á aðbúnaði og aðstæðum hælisleitenda á Íslandi og þá um leið á málaflokki sem hefur vaxið að umfangi í íslensku samfélagi síðustu misserin.

Umfjöllun ársins

Verðlaun fyrir umfjöllun ársins fær **ritstjórn Kastljóss** fyrir áhrifamikla umfjöllun um kynferðisbrot og afleiðingar þeirra. Kastljós afhjúpaði ítarleg kynferðisbrot Karl Vignis Þorsteinssonar með játningum hans og afhjúpaði um leið vanmátt samfélagsins til að takast á við brot hans. Umfjöllun Kastljóss um vanmátt samfélagsins gagnvart kynferðisbrotum hélt áfram með áhrifamiklum viðtölum við Hilmar Þorbjörnsson og Eirík Guðmundsson um kærur þeirra fyrir kynferðisbrot á hendur kennara á Ísafirði. Einnig fjallaði Kastljós um mál Guðnýjar Jónu Kristjánsdóttur sem fluttist frá heimabæ sínum eftir að hluti bæjarbúa studdi dæmdan nauðgara hennar opinberlega. Vönduð umfjöllun Kastljóss sýndi berlega hve erfitt það getur verið að leggja fram kæru vegna kynferðisbrots og standa í kjölfarið keikur gagnvart gagnrýni nærsamfélagsins en áhrifamáttur umfjöllunarinnar sást líka greinilega í verulegri fjölgun kæra í kjölfar hennar.

Blaðamannaverðlaun ársins

Bergljót Baldursdóttir hefur um árabíl fjallað um margháttað vísindastörf og rannsóknir. Hefur hún farið inná ólík fræðasvið, ekki síst heilbrigðismál og þannig með tíma og fyrirhöfn aflað sér víðtækrar þekkingar. Með því hefur henni tekist að gefa innsýn í flóknar sérgreinar. Á það bæði við um innlendar sem erlendar rannsóknir.

Bergljót hefur undanfarið leitt heilbrigðismálateymi fréttastofu Ríkisútvarpsins. Ásamt henni skipa það fréttamennirnir Sunna Valgerðardóttir og Valgeir Örn Ragnarsson. Teymið hefur fjallað um heilbrigðismál á landsvísu og dregið fram margháttaðan vanda sem oftast en ekki á rót sína að rekja til sílækkandi fjárframlaga og aðhalds í rekstri. Umfjöllun Fréttastofu Ríkisútvarpsins sem Bergljót leiddi reis hæst í október þegar hún ræddi við starfsfólk og sjúklinga á þremur lyflækningadeildum Landspítalans. Þessar fréttir drógu í senn fram með skýrum hætti að ekki yrði gengið lengra í aðhaldi og sparnaði.